

Handläggare: Hanna Runling
Telefon: 508 09 527

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Servicejänster till äldre - svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Mona Lindgren
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder med anledning av ett förslag om att erbjuda alla som fyllt 75 år, och inte har annan hemtjänst, kostnadsfria servicejänster i form av hjälp med enklare praktiska och riskfyllda vardagssysslor. Stadsledningskontoret anser att servicejänsterna kan utföras som en del i stadsdelsnämndernas förebyggande arbete. Äldrenämnden föreslås få i uppdrag att följa utvecklingen av kostnader och verksamhet och i tertiärrapport 2 för 2007 göra en uppföljning och analys av utvecklingen.

Förvaltningens stödjer stadsledningskontorets förslag. Norrmalms stadsdelsförvaltning erbjuder sedan hösten 2006 kostnadsfria servicejänster till alla som fyllt 75 år och inte har annan hemtjänst. Servicen har varit uppskattad bland dem som utnyttjat tjänsten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom vård- och omsorgsavdelningen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder med anledning av ett förslag om att erbjuda alla som fyllt 75 år, och inte har annan hemtjänst, kostnadsfria servicetjänster i form av hjälp med enklare praktiska och riskfyllda vardagssysslor. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 23 april 2007.

Riksdagen antog den 30 maj 2006 en nationell utvecklingsplan för vård och omsorg om äldre. Planen omfattar sex utvecklingsområden, varav ett gäller förebyggande insatser. I planen framhålls att det genom relativt enkla insatser finns goda möjligheter att förebygga olycksfall bland äldre. Att förebygga och skjuta upp behov av vård och omsorg är angeläget för såväl den enskilde och dennes anhöriga som för samhället.

Den nationella utvecklingsplanen har bl.a. resulterat i att en ny lag infördes den 1 juli 2006 som ger kommunen befogenhet att, utan föregående individuell behovsprövning, tillhandahålla personer som fyllt 67 år tjänster avsedda att förebygga skador, olycksfall eller ohälsa. Skälig avgift får tas ut, dock inte överstigande kommunens självkostnad.

Stadsledningskontoret utarbetade under år 2006 ett förslag om att, i enlighet med den nya lagstiftningen, införa servicetjänster i form av vaktmästartjänster till kommuninvånare som fyllt 75 år och som inte har annan hemtjänst. Avgiften föreslogs vara densamma som vid tillfällig hemtjänst.

Efter majoritetsskiftet i staden har förslaget arbetats om. Stadsledningskontoret anser att servicetjänster kan utföras som en del i stadsdelsnämndernas förebyggande insatser till äldre. Tjänsten föreslås vara avgiftsfri och omfatta enklare praktiska och riskfyllda vardagssysslor som tunga lyft och vardagliga göromål som kräver att man klättrar på stege. Insatser som fordrar någon form av auktorisation, städning eller trädgårds-skötsel innefattas inte i tjänsten. Servicetjänsterna föreslås tillhandahållas kommuninvånare som fyllt 75 år och inte har annan hemtjänst.

Redan nu har de flesta av stadens stadsdelsnämnder inrättat, eller planerar att inom kort inrätta, en vaktmästarfunktion som innebär att äldre får hjälp med praktiska och riskfyllda vardagssysslor.

De ekonomiska effekterna av servicetjänsterna är, enligt stadsledningskontoret, svåra att beräkna. Om 10 % av målgruppen anlitar servicetjänsterna fyra timmar per år innebär detta en kostnad för staden på ca 4 mnkr. Kostnaderna för att tillhandahålla servicetjänsterna inryms i stadsdelsnämndernas budget för äldreomsorg som en del i det förebyggande arbetet.

Enligt stadsledningskontorets bedömning kommer, till en början, relativt få att nyttja tjänsten men man kan vänta sig en ökad efterfrågan. Utvecklingen måste därför följas noga så att verksamheten inte riskerar tränga undan annan viktig verksamhet.

Stadsledningskontoret föreslår att äldrenämnden får i uppdrag att följa utvecklingen av kostnader och verksamhet med servicetjänster och göra en uppföljning och analys i tertialrapport 2 för 2007. Inför budget 2008 måste verksamheten prövas så den inte står i konflikt med eventuellt beslut om skatteavdrag för hushållsnära tjänster.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det är positivt att kommunen genom lagändringen ges möjlighet att tillhandahålla servicetjänster åt äldre utan föregående biståndsbedömning. Sedan hösten 2006 erbjuder Norrmalms stadsdelsförvaltning vaktmästarservice till personer över 75 år som inte har annan hemtjänst. Förvaltningen delar stadsledningskontorets uppfattning att servicetjänsterna kan ses som en del av det förebyggande arbetet inom äldreomsorgen.

Sedan starten hösten 2006 har ett 50-tal personer anlitat tjänsten och fått hjälp med praktiska och/eller riskfyllda vardagssysslor som gardinbyte, upphängning av tavlor och tyngre lyft. Vaktmästarservicen omfattar inte arbetsuppgifter som kräver hantverkarens kompetens eller hjälp som kräver biståndsbeslut.

Servicetjänsten, som är kostnadsfri, har fallit väl ut och är mycket uppskattad bland dem som anlitat tjänsten. Förvaltningen delar stadsledningskontorets uppfattning om att tjänsten ska tillhandahållas kostnadsfritt. Förvaltningen anser att en avgift i detta sammanhang till stor del skulle kunna motverka den uppsökande, trygghetsskapande och sociala delen i vaktmästarservicen.

Stadsledningskontoret tror att man kan förvänta sig en efterfrågeökning av servicetjänster och förvaltningen instämmer i att det finns anledning att följa utvecklingen utifrån faktiska kostnader och utförda timmar. Utvärderingen från den försöksverksamhet som bedrivits inom Norrmalm och Hägersten med fyra timmars hemtjänst med förenklad biståndsbedömning visar att den enskilde ”inte söker hjälp i onödan”. Anledningen till att inte fler personer ansökte om hemtjänst inom ramen för försöket är inte klarlagd men förvaltningen har liknande erfarenheter från vaktmästartjänsten, som dessutom är avgiftsfri.

Förvaltningen ser positivt på stadsledningskontorets förslag vilket ger förutsättningar för att utgöra en för staden gemensam grund för att vidareutveckla det uppsökande och förebyggande arbetet bland äldre.

Bilaga

Remiss från kommunstyrelsen